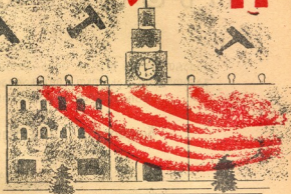

1934.

ქვემოთხედი

საქართველოს
კომუნისტური პარტია

საბჭოთა

N 11

ოქტომბერი

№ 11

საქართველოს ბ. კ. მ. ცენტრალური ბიუროს და
განათლების სახალხო კომისარიატის შუროალი
მცირეფლოვან ბავშვთათვის.

ნოემბერი 1934 წელი

კლდეციის მისამართი:
ტფილისი, ალმასკომის ქუჩა № 17
სახელგამი.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

1. ძია გოლა (ლექსი) ბილანიშვილისა	1
2. ოქტომბერი (ლექსი) ნ. კობალაძისა	2
3. გოგილას თითენი (მოთხზ.) ლ. ჭიჭინაძისა	3
4. მელიას. (ლექსი) ი. ჭარელიშვილისა	8
5. კარგი წიგნი (ლექსი) გ. კაჭახიძისა	9
6. ფუტკრების იერიში (მოთხზ.) თამარ ოყრეშიძისა	10
7. ჩვენი რაზმი (ლექსი) ა. აღაშიასი	16
8. ზეიმის დროს (ლექსი) ს. ულენტიხა	17
9. პატარა გვირგვინი (მოთხზ.) თარგმანი: შ. თ-ლის	18
10. წერილი ოთიკოს (მოთხზ.) ბაგრატიხა	
11. მდინარეზე (ლექსი) ავთ. ნიორაძისა	23
12. მამაკი კურდღელი (მოთხზ.) შ. გაფრინდაშვილისა	24
13. ამანათი (მოთხზ.) ა. კანისა	27
14. ჩვენი მხატვარი (წერილი) ლ. ჩადუნელიხა	30
15. გამოცანა (ლექსად) აღ. ხაჩინოელიხა	32
16. ყდის მხატვრობა ეკუთენის ირ. გეპნერს	
17. ჟურნალის ილუსტრაციები შესრულებულია ნ. დედაბრიშვი- ლის მიერ.	

საბ. სახელგამის კოლიგრაფსკოლა, წაბითლის ქ. № 8/5

ძია ბოლა

შენ ვერა სცნობ ძია გოლას,
ძველ ბოლშევიკ-პარტიზანელს?
ხშირად რაზმში უყვარს მოსვლა,
ჩვენთან ყოფნას არ იზარებს.

ხნიერია ძია გოლა,
მაგრამ კიდევ მოსდევს ჯანი,
მის მაგარ მკლავს ჯერ ვერ მოხრის,
შრომის ტემპი, წელთა ცვლანი.

საამქროში ახალგაზრდებს
გაბედულად უდგას მხარში,
როგორც დამკვრელს, ძია გოლას
ვინ არ იცნობს ქარხანაში!

ბიჭო ილო, რომ იცოდე,
რა კაცია, უპ რა კაცი!
საუბარი იცის ტკბილი,
მომხიბლავი და წარმტაცი.

საუბრის დროს ელიმება
და გრძელ წვერზე ისევას ხელებს,
ხან ყალიონს გააჩაღებს,
ხან კი ოღნავ ჩაახველებს.

ეს კი არის, თუ არ უსმენ,
გაგიწყურება, როგორ იცი?!
ხალხის მიერ შეიქნები
დასაგმობი, გასაკიცხი!

1752.

გუშინ იყო ჩვენთან რაზმში,
ძია კობას ამბავს მოჰყვა,
გულში ცეცხლი აგვინთო და
ბრძოლისათვის აგვამბოხა.

გუშინ იყო, ხომ გითხარი,
ხეალაც მოვა, ასე ვგონებ,
მის თაფლივით ტკბილ საუბარს
შენი ყურით გაიგონებ!

ბიჭო ილო, რალა გითხრა,
შეგვაყვარა ყველას თავი,
საუბარი იცის ტკბილი,
წარმტაცი და მომხიბლავი.

აღ. ბილანიშვილი

კვლავ მოვიდა მტკიცე ნებით
ჩვენი დიდი ოქტომბერი,
მოვიდა და მოიტანა
სიხარული მრავალფერი.

შივეგებეთ, მივესალმეთ
ყველა დიდათ გაგვახარა,

აღლუმში და წინსვლა გვკონდა
ვახშიანეთ ბუკ-ნალარა.

გაუმარჯოს მძლე ოქტომბერს,
გაუმარჯოს ჩვენ განთიადს,
გაუმარჯოს ნორჩ თაობას
მათ მომავალს იმედიანს!

ნიკო კობალაძე

გოგონას თითები

7. (დახასრული *)

... გოგილა ვაგონშია, მამის გვერდით ზის და მახლობელ ფანჯრიდან იკვირება ნაცნობ სოფლებსკენ. მას აგონდება ტოლ-ბიჭებთან თამაში.

მატარებელი მირბის, გაშლილი ველი და გორაკები უკან რჩება, ისმის თვლების ხმა:

„ტაკ — ტუკ“...
„ტაკ — ტუკ“...

მას მრავალი რამ ესმის, მრავალ შთაბეჭდილებას ღებულობს, ბევრი რამ ხიბლავს, მაგრამ გული მაინც მოკუმბული აქვს, დაღონებულია, ამხანაგებს რომ ველარ ხედავს.

მამამ რომ დაღვრემილობა შეაშინა, ტკბილი საუბარი გაუმართა.

— გოგილა, რას იტყვი, მატარებელი კარგი ყოფილა? — გამომწვევი კითხვით მიმართა მამამ.

გოგილა დიდი კაცივით დაფიქრდა, გაიხედ-გამოიხედა, დააკვირდა გვერდით მსხდომ მგზავრებს, მერე ფანჯარაში გადაყო თავი და თვალწინ მწკრივად ჩაუქროლეს ხეებმა. მან იცოდა, რომ მატარებელი მიიბრუნდა, მაგრამ ძალიან აკვირვებდა ხეებსაც რომ ფეხი აედგა. ის ასეთ ფიქრში იყო გაბეჭეული და უცებ წაშოიძახა:

- კარგი ყოფილა, კარგი... უჰ, როგორ მიჭრის!
- ახლა რაღას იტყვი, მაინც სოფელში ყოფნა გირჩევნია?

გოგილა შეფიქრდა.

— ვერ გეტყვი...

— როგორ ვერ მეტყვი, შე კაცო! შექედე, რა თვალწარმტაცი სილამაზეა, მატარებელიც ჭარბით მიჭრის და მიგვაქროლებს ამდენ მგზავრს.

*) დასაწყისი იხ. ჟურნალ „ოქტომბრული“-ს № 10.

— აქაც კარგია, მაგრამ სოფელი უფრო უკეთესია...

მატარებელი მრავალ სადგურს გაშორდა და მრავალგან უჭესვენი... გოგონა ითვლიდა სადგურებს, ითვლიდა, მაგრამ მამამ რომ სატმარში... მართა, აერია. მან ველარ გაიგო, ხუთი სადგური გამოიარეს თუ ექვსი და ჩუმად ააცმა ცურა პატარა ტუნები.

— რას ჩურჩულებ? — ხელი მოუთათუნა მამამ და თანაც შეეკითხა. ბავშვმა უცებ მიიხვდა.

— მამა, იცი რა ვითხრა, ჩვენ რომ ჩავსხედით მატარებელში, სწორედ იქიდან დავიწყე სადგურების თვლა... მინდოდა გამეგო რამდენი სადგური იქნებოდა ტფილისამდის, მაგრამ უკვე ამერია.

— ზოო, ეგ არაფერია.

მამასა და მის პატარა შვილს ტფილისამდის არ შეუწყვეტიათ საუბარი. ისინი რვა საათი ისხდნენ მატარებელში და შერე უეცრად მიადგენ ტფილისს.

მატარებელი ქალაქს რომ მიუახლოვდა, მაშინ ორთქლმავალიმა ერთი შაგრად შეკივლა, თითქოს ტფილისს ანიშნა:

— აი, მოვდივარ რკინის გოლიათი, ჩამომეცალეთ, კარები გამიღეთო.

— მივედით... მივედით, — შეიქნა ლაპარაკი მგზავრებში. ისინი აფაცურდნენ, ყველამ თავისი ნივთები მოძებნა. ჩასკადეს ხელი და გადმოსასვლელად მოემზადნენ.

გოგონა ისევ ფანჯარაზე შეხტა, გადაყო თავი და ტფილისს დაუწყო ცქერა. ამდენი ერთიმეორეზე მიყრილი სახლი თავისდღეში არ ენახა და ძალიან უკვირდა. ის უამრავ სახლს ხედავდა, მაგრამ მის სოფელში რომ ქობმახები იდგა, მისთანა ერთიც არსად ჩანდა.

მატარებელი ვეებერთელა სადგურის წინ გაწვა. ორთქლმავალი დაღლილი კაცივით ქშინავდა.

გოგილა მამას უკან მისდევდა.

მისთვის ყველაფერი უცნაური იყო.

ის ხშირად რჩებოდა უკან, მაგრამ მერე ისევ გაჩანჩალდებოდა და წამოეწეოდა.

თავის ბიძაშვილებთან რომ მივიდა, ახალი ჩამოზნელებული იყო. მამა და შვილი ერთად შევიდნენ სახლში და ბნელი ოთახი უეცრად ააჩირაღდნეს. გოგილას ყველაფერი აკვირვებდა და ოთახის უეცრად განათებასაც გაანცვიფრა. უფროსებმა ერთიმეორე მოიკითხეს, ბავშვები კი წყნარად იყვნენ და ყურს უვადებდნენ მამების ლაპარაკს.

8

საფლელი გოგილა ტფილისის მგორე საავადმყოფოში შეიყვანეს. პატარა ექვსთითა ბავშვი პირველად რომ შევიდა საავადმყოფოში, განცვიფრდა, ყველას რომ თეთრი ტანისამოსი ეცვა.

ის ქირურგიულ განყოფილებაში მოათავეს. მას ჩააცვეს ავადმყოფის პატარა ფარაჯა. გოგილას ეუცხოვა ეს უცნაური ტანისამოსი, მაგრამ რას იზამდა, რაკი ჩააცვეს, სხვა გზა არ იყო, უნდა ეტარებია.

გოგილა შევეგრემანი ბავშვი იყო.

ის თავის გიშერივით შავ თვალებს აქეთ-იქით ცნობის მოყვარეობით ატრიალებდა. სამაგიეროდ იქაურ ავადმყოფებსაც, რომელთაც ხელი ან ფეხი ჰქონდათ შეხვეული, მოეწონათ ეს ბავშვი, უღიმოდნენ და ალერსიანად დაუწყეს ლაპარაკი:

— პატარა ბიჭო, რა გტკია? — შეეკითხა ერთი ავადმყოფი, რომელსაც ცალი მკლავი კისერზე ჰქონდა ჩამოკიდებული.

გოგილამ სირცხვილის გამო თავი ჩაკიდა და მამას ქვეშ-ქვეშ გახედა.

— უთხარი, შვილო, უთხარი, — წაათამაშა მამამ, — ეგ შენი ძია.

— გოვილა მტკია, — თავის აუწვევლადვე უპასუხა დაბალი ხმით.

— კარგი სახელი გრქმევია. ახლა ეს მითხარი, რატომ მოგიყვანეს აქ, რა გტკია?

— არაფერი.

— მაშ რისთვის მოგიყვანეს?!

გოგილამ წყნარად გამოსწია წინისკენ ხელები.

— აი, ექვსი თითი მაქვს.

ხელშეხვეული ავადმყოფი ახლოს მივიდა და თავისუფალი ხელი თავზე გადაუსვა.

— ნუ გეშინია, მაგას ისე მოგიჩვენენ, რომ ვერც კი გაიგებ.

გოგილა დაიმედდა.

მამა შინ დაბრუნდა. ბავშვს არ ესიაზოვნა მარტოდ დარჩენა უცხო ადამიანებთან, თუმცა ყველანი ეალერსებოდნენ.

მან პირველად რომ გაიგონა მამის წასვლის შესახებ, ტყვედ დაიწია იწყო, მაგრამ მამამ ანუგეშა:

— რა ვატირებს, შეილო, აქ შენი ძია ხშირად მოვა და კარგ საჭმელსაც მოგიტანს.

ბოლოს ტირილი შეწყვიტა, მიხვდა, რომ სხვა გზა არ იყო, უნდა დარჩენილიყო.

გოგილა მამის წასვლის შემდეგ რამდენიმე დღით იყო დაღვრემილი, მერე თანდათან დაავიწყდა სოფელი და თავის ტოლ-ბიჭებთან თამაში. მას განსაკუთრებული ყურადღებით ეპყრობოდნენ ავადმყოფებიც და ექიმებიც.

ეს ბავშვი რამდენიმე დღეში შეეჩვია საავადმყოფოს ყოფაცხოვრებას. ის ყოველ საღამოს შეხტებოდა ფანჯარაზე და მეორე სართულიდან უცქერდა საავადმყოფოს ეზოში ლამაზად გაშენებულ ბაღს. გოგილა თვალს არ აშორებდა შუა ბაღში რომ აუხი იყო. აუხის შუა ნაწილში დიდი უსწორმისწორო ჭეა ევდო. ამ ჭეაზე ლითონის ბატი იდგა. მას ფრთები გაშლილი ჰქონდა, თავი მალდა აეწია, ნისკარტი გაეღო და ამ ღია ბრტყელი ნისკარტიდან შადრევანი ამოდიოდა, რომელიც სივრცეში რამდენიმე მეტრის სიმაღლეზე ცემდა.

ბავშვს უხაროდა, რომ შადრევანი იმ სიმაღლეზე იჭრებოდა სივრცეში, აოცებდა ის ლითონის ბატი, რომლის პირიდან ყოველდღე ცემდა შადრევანი და მაინც არ ელეოდა წყალი.

აუხში თევზები დასრიალებდნენ. ის თევზები არამც თუ პატარა გოგილას ხიბლავდა, დიდებსაც, რომლებსაც სხვაც ბევრი რამ ენახათ. კაცები აუხის ვარშემო იდგნენ და თევზებს უცქეროდნენ. ამას თითქოს გრძნობდნენ თევზები, თევზები წყალში ხან სწრაფად გასწყვედნენ, ხან მოუნელებდნენ და გრძელ ბოლოებს ნაზად მიმოაქნევდნენ.

გოგილას ამაზე უკეთესი გასართობი თავის სიცოცხლეში არ ენახა და სწორედ ამან დაავიწყა სოფლური ამბები.

9

გოგილას ორიოდ დღის შემდეგ ექიმობა დაუწყეს.

ის პირველად საოპერაციო კაბინეტში შეიყვანეს. იქ გაშლილი ლოგინების ნაცვლად სხვადასხვა იარაღი იყო. ყველა იარაღი სუფთა და კრიალა იყო, თითქოს ახლად შექმნიათ.

კაბინეტში ძალიან მაღალი ექიმი დახვდა. მან გოგილას ღიმილით დაუწყო ლაპარაკი:

— ბიბიკო, მიჩვენე მარჯვენა ხელი.

ექიმის ღიმილმა გაათამაშა.

— აი! — გაუწოდა მარჯვენა ხელი და მარცხენა ჯკან წაიღო.

— უპ, შე კაცო, რამდენი თითი გქონია. ეს პატარა თითი რაღად გინდა, — ექიმმა ხელი მოჰკიდა ნეკს ქვევით რომ პატარა თითი იყო და აქეთ-იქით გადაწვადმოწია.

ექიმმა რომ თითს დაუწყო დათვალიერება, მერე გოგილაც დააკვირდა თითქოს თვითონაც პირველად დაინახა.

მაღალი ექიმი საუბარს არ წყვეტს გოგილასთან. მან ამ საუბრის დროს აიღო პიგროსკოპიული ბამბა, რაღაც სითხეში ამოავლო და მერე ეს ბამბა შეექქეს თითის მიდამოებში წაუსვ-წამოუსვა.

ლაპარაკი ჩვეულებრივად გრძელდება.

ექიმმა პინცეტი იმ ადგილზე მოუჭირა, სადაც სველი ბამბა იყო წასმული.

— პატარა ბიჭო, გრძნობ რამეს?

— არა.

შემდეგ სხვა ადგილზე სინჯა, სადაც ბამბა არ იყო წასმული.

— ახლა?

— მეტყინა, მეტყინა! — კივილით წამოიძახა ბავშვმა.

— ნუ გეშინია, იქით მიიხედე.

გოგილამ მიიხედა. ექიმმა აიღო მაკრატელი და უფეროდ მოაჭრა ზედმეტი თითი.

ბავშვს არაფერი უგრძენია.

ჭრილობის ალაგზე წამალი წაუსვეს და სულთად შეუხვიეს.

— ახლა, პატარა ბიჭო, ეს ხელი არ იხმარო და ასე გქონდეს კისერზე ჩამოკიდებული.

გოგილას კისერზე ეკიდა ხელი და ისე დარბოდა საავადმყოფოს დერეფანში.

მორიგე ექიმებს გოგილა ხშირად მიჰყავდათ საპორიგეო ოთახში და სადილს უზიარებდენ. მას ტკბილი საქმელები უყვარდა.

— გოგილა, წამოდი ჩემთან, ბულიკი არ გინდა? — მიმართა მორიგე
ჭიჭიზა ონისიმემ.

— მინდა, — უპასუხა და მაშინვე გამოედევნა უკან.

სამორიგეო ოთახში, რომ შევიდნენ, ონისიმემ ბულიკი მისცა და ერთი
ჭიჭი აუღესო რბით.

რძიანი ჭიჭა რომ გამოცალა, მერე ისევ თავისი ლოგინისკენ გაიქცა.
გოგილა კარგახანს იყო ტფილისის მეორე საავადმყოფოში. მან ამ
სავადმყოფოში დატოვა თავისი ზედმეტი თითი.

სოფელში რომ მივიდა, ბავშვები სიხარულით შეეგებნენ.

გოგილამ ღიმილით მიმართა ამხანაგებს.

— კიდევ დამცინებთ? აი, ხელები მომირჩინეს, ქალაქში იმისთანა
კარგი ექიმები ყოფილა, რომ ჩემი თითის მოჭრა არც კი გამოგია.

ლავრ. ჭიჭინაძე

მეციას

ჩვენ საქათმეს რათ უფლი,
შე მსუნაგო მელავ,
ამ დროს რამ მოგიყვანა,
მერე როგორ ბნელა!
ვითომ გინდა ჭრელ ქოჩორას
გაჰკრა ბასრი კბილი
და იქ ტყეში გაიმართო
შენ ვახშამი ტკბილი?!

არა ძინავს, იცოდე,
ჩემ საყვარელ მურას,
იგი იყო რომ აჩხავლა
გუშინ დამით ტურა.
დამიჯერე, საქათმეში
შესვლა არის ძნელი,
თორემ, იცი, იქ დაგრჩება
შენც ვგ კუდი გრძელი.

იოსებ ჭარელი შვილი

ქარგი წიგნი.

გუშინ ბაზარზე მამილომ
წიგნი მიყიდა მარტო,
ქკვიანი კაცის ნაწერი,
სუფთა-ყდიანი ფართო.
გონებას გაგინათლებსო,
მეუბნებთან სახლში,
მეც მჯერა, თვალს ვერ ვაშორებ
წასაკითხავად გაშლილს.
გულს ამოძრავებს, ფიქრებს ზრდის,
როგორც დიდი ხნის ნატვრა,
მერე, რა თეთრი დათვები
შიგ ჩაუხატავს მხატვარს!
ძაღვები ეზიდებიან
მარხილს მგზავრებით სავსეს,
დიდი ყინული ისვენებს,
დიდი გემივით, ზღვაზე.
თბილად ჩაცმული კაცებიც
ჩელუსკინელებს გვანან,
ალაგ მინდვრებზე მიდიან,
ალაგ კარვებთან დგანან.
ერთს დათვისათვის ბუჩქნართან
მკერდში ჩაუკრავს დანა...
ასეთ წიგნს, ასეთ აზრიანს
არ წაეკითხავ, ვანა?!
მას უნდა ეწაფებოდეს
ყველა ბეჯითი ბავშვი,
ამუშავებდეს გულდაგულ,
კოდნა გაჰქონდეს ხალხში.
ვიცი, ამაღამ ლამფასთან
დიღხანს მამყოფებს მარტო
წიგნი სწავლულის ნაწერი,
სუფთა-ყდიანი, ფართო.

მუშაკების იარაღი.

— ცახე პატარა ღრუბლის ნაკერი ჩანდა, ახლა ისიც იფანტება. კარგი ამინდი დაგვიდგა, სწორედ ასეთი დღეა საჭირო თაფლის ამოსაღებად. — შემოილაპარაკა ბებიამ მუშაბანდში და მძინარე ბავშვებთან შევიდა.

— ბავშვებო, ადექით, დაგავიწყდათ, რომ დღეს ფუტკარს ხილავს ლეო?

— მედიკოს ძილში მოესმა ბებიას სიტყვები, მაშინვე წამოხტა და ნახევრად მძინარემ სტაცა ტანისამოსს ხელი. ქეთინომ ცალი თვალი გაახილა, მაგრამ მზის სხივი მოხვდა; აბეზარი სხივის თავიდან ასაცილებლად გადაბრუნდა და ისევ ტკბილ ძილს მისცა თავი.

ლეო კარგახანია ამდგარიყო და წყაროზე პირს იბანდა.

— ყველაფერი მოამზადე? პირბადე და ხელთათმანები სად არის? ჩამოიბრბინა კიბე მედიკომ.

— ყველაფერი მზად არის, ყველაფერი, წადი, დედას მიეხმარე, — მიუბრუნდა ლეო. მედიკო ბტუნვით გაიქცა. — დედო, ჩემო დედო, მომეცი საქმე, მოგეხმარები! — დაუზარებლივ მიიძახა მან დედას.

— ქეთინო არ ადგა?

— არ ამდგარა ჯერ.

სამზარეულოდან რაღაც ხმაური მოისმა. მედიკო იქით გაიქცა. ღია ფანჯრებიდან ქათამი შეფერნილიყო და მაგიდაზე მდგარი თევში და კოვზები გადაეცდო; მედიკომ აკრიფა თევზის ნამტვრევები და სახლის უკან მაცულის ბუჩქებში გადაყარა, კოვზები კი წყაროზე მიიტანა გასარეცხად.

ეზოში ამ დროს ღრუტუნით დასეირნობდა ლორი, რომელსაც წუწკობისათვის დიდი უღელი დაადგეს ერთი კვირის წინ. მედიკომ დარეცხილი კოვზები წყაროს თავზე დააწყო. ღორმა ჰაერი შეიყნოსა, რაღაც საკბილოს მოჰკრა თვალი, შეუმჩნევლად მიეხარა, დაავლო პირი კოვზებს და გაიქცა.

— არიქა, მიშველეთ, კოვზები ჩაყლაპა ღორმა! — ატეხა ყვირილი მედიკომ.

შეიქნა ალიაჭოთი. ლეომ მიაგდო პირსახოცი და მედიკოსთან ერთად ისიც ღორს დაედევნა. საერთო ხმაურზე ვენახებიდან მოისმა ბებრის ქაქანი:

— ჰაი, ჰაუ, ჰაუ, რა ამბავია, რა მოხდა, იმ შეჩვენებულმა ქორმა ქათამი მომტაცა?

— არა, ბებო, ქორი კი არა, ღორს დაესდევთ, კოვზები მოიტაცა! — დაიძახა მედიკომ, თან ღორს მოზრდილი ბელტი ესროლა. რომ ვერაფერს გახდა, ლეომ დამბული ცუგრია აუშვა და მიუსიანა. ცუგრიამ ერთი კი დაიწვია და იმ წამსვე მოხდენილი ნახტომით ღორს ზურგზე მოექცა. საწყალმა ღორმა ჭკვილით აიკლო ეზო, კოვზები პირიდან გადმოუცვივდა.

ხმაურობაზე გაღვიძებული ქეთინო კიბეზე გადმომდგარიყო პერანგის ამარა და ხარხარებდა.

— აი, შე ზარმაკო, მიაძახა დედამ, — ჩამოდი, მოგვეხმარე, თუ გინდა თაფლი ვაჭამოთ.

— ქეთინო, კაკო გადმოიყვანე, გაიქეცი! — დაუძახა ლეომ. ქეთინომ კაბა გადაიკცა და ჭიშკრისაყენ გაიქცა.

— ჭეაბი გამოართვი, შეილო, ბიცოლას, — მიიყვარა დედამ.

ყველაფერი მოაშზდეს. პატარა ოთახიდან საწოლი და სხვა ავეჯი გამოიტანეს, თაფლი აქ უნდა შეეტანათ. შუშაბანდის და ოთახის ფანჯრები ჩაკეტეს, საფრთხილო იყო ფუტკრები არ შემოფრენილიყვნენ. შარშან შუშაბანდის ერთი ფანჯარა დარჩათ ღია თაფლის ამოღების დროს და ოთახი გაივსო ფუტკრებით, ბევრი ფუტკარი დაიხოცა მაშინ. ამასობაში ქეთინომაც მოირბინა ქვანის ხრიგინით, უკან კაკო მოსდევდა. დედას სუფრა გაეშალა სასაუზმოდ. ბავშვები სიხარულით ეჭუკავდნენ, მოუთმენლად მოელოდნენ როდის დადგებოდა ის ბედნიერი წუთები, როცა ფუტკრის ხილვას შეუდგებოდნენ. საჩქაროდ ისაუზმეს. ლეო და კაკო მორთვას შეუდგნენ.

— ფუტურო ჩაყარეთ საბოლბებელში! — გასცა ბრძანება ლეომ.

— დედო, რისთვის უნდათ საბოლბებელი? — ეკითხება ემედო.
დედას.

— რისთვის, შვილო, და ფუტუროს ბოლით ფუტკარი უნდა გააბროუნ და სარაქს მამინ უფრო ადვილად ამოიღებენ, გაბრუებული ფუტკარი ისე აღარ იკბინება, — უპასუხა დედამ.

ქეთინომ საკეციო ნაკვერჩხალი აიღო და საბოლბებელში ჩაავდო, ზევიდან ფუტურო დააყარა. დამალ ხეს ცეცხლი აბედივით მოედო, და მილიდან რძის ფერი კვამლი ამოვიდა.

მალე ლეო და კაკო მოირთენ. ერთი შეხედვით წყალქვეშ მოსიარულე მებზღაურებს წაავადენ. სახეზე წვრილი მავთულის პირბადე აფარებიათ, ხელებზე შავი რეზინის თათმანები ეცვათ. ყოველმხრით დაფარული ჰქონდათ სხეული. ლეოს ხელში პატარა ცოცხი ეჭირა, ჩარჩოდან ფუტკრების ჩამოსახვეტად, კაკოს საბოლბებელი.

ასე შეიარაღებულნი მიადგენ ხშირ ვაშლის ხეებში გამართულ საფუტკრეს; მზიანი დილა იყო. ფუტკრების დიდი უმრავლესობა ყვავილების წვეწის მოსაგროვებლად გაფრენილიყო, ზოგი მზიარული ბზულით ნაშოვნით დატვირთული შინ ბრუნდებოდა, უკანა ფეხებზე ყვითელი პარკუჭანები ეკიდათ; ეს ყვავილის მტვერი იყო, რომლითაც მუშა ფუტკრები სანთელს აკეთებდენ.

ლეო და კაკო საქმეს შეუდგენ. ფრთხილად მოხადა ლეომ სკას სახლრავი და ზედა სართულს ზამთარში სითბოსათვის შემოხურული ტომარი მოაკილა. ფუტკრები აირივნენ, ეცნენ საკბენად ლეოს ხელებს, მაგრამ რეზინის თათმანები მათი ისრისათვის მაგარი ვამოდგა; ლეომ სკის საკუჭნაოდან ფრთხილად ამოიღო თაფლით გავსებული ჩარჩო, კაკომ საბოლბებელით კვამლი მიადრქვია და დარეტანებული ფუტკრები პაწია ცოცხმა სკაში უკანვე ჩაყარა.

ქეთინო და მედოკო სასტუმრო ოთახის ფანჯრებს აწყდებოდენ.

— დედა, რამდენი ფუტკარია, ბუზებივით დაფრინავენ. ვაი, რო? უკბინონ, რალა ეშველებათ!

— ნუ გეშინიათ, ბავშვებო, ისინი ისე კარგად არიან ჩაცმულები, რომ ფუტკარი ვერ უკბენთ, — დაშოშმინა დედამ ბავშვები.

კაკომ გამოარბენია ანოდებული ჩარჩო. უკან ბზულით მოსდევდენ გამწარებული ფუტკრები. ბავშვები ეივილ-ხივილით მიაკეოდენ შუშბანდის კარებს, მაგრამ გაღებულ კარებში ერთმა ფუტკარმა მოასწრო შეფერენა. შეშინებული ქეთინო უკანვე შეხტა ოთახში, მას შეჰყვა მედოკო. დედამ ჩამოართვა კაკოს ყვითელი სარაქიანი ჩარჩო და ოთახში შეიტანა.

— ბავშვებო, აბა მოდი, ნახეთ, როგორი ოსტატობით ღარის ნაკეთები სარაქი, — დაუძახა დედამ შვილებს.

ქეთინო და მედიკო აღტაცებით ათვლიდნენ თავლიან სარაუსა ზოგ ნასერეტს თავსაცობი მოჰხსნოდა და კრიალა სქელი წვეთები გომბეზი იღვრებოდა.

— მართლა, საკვირველი არ არის, ქეთინო როგორ აკეთებს ეს პაწია ბზულია ფუტკარი ასეთ ტკბილ რამეს?! როცა პატარა ვიყავი, სულ ვფიქრობდი, რა საკიროა, მამა ამდენს რომ უფლის ამ ბრაზიან მწერს, რომელმაც კბენის შტეტი არაფერი იცის მეთქი, არც კი ვიცოდი, თავლი როგორ კეთდებოდა, შაქრის წვენი მეგონა.

ქეთინო დაღვრილ თავლს თითით ლოკავდა.

— მოდი სარაქიც გავსინჯოთ, მედიკო, წადი კოვზი მოიტანე, — თქვა ქეთომ.

— ბავშვებო, თავლი ბევრი არ შეჭამოთ, შეიძლება გაწყინოსთ, — დაარიგა შვილები დედამ.

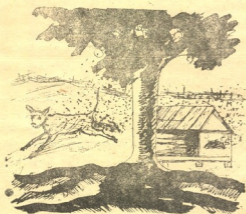
— რატომ, დედო, განა თავლი ადამიანს წყენს? — შეეკითხნენ ისინი გაკვირვებით.

— მაწყენარია ის თავლი, რომელსაც ფუტკარი იელის ყვავილის წვენიდან აკეთებს. ხომ გინახავთ იელის ყვავილი? ჩვენი ეზოს ზევით ტყის პირად რომ ბუჩქებია, ყვითელ ყვავილებს ისხამს გაზაფხულზე, აი ის არის იელი. იმის წვენიდან გაკეთებული თავლი მამრულაა, — აუხსნა დედამ ბავშვებს.

ამასობაში კაკომ ორი ჩარჩო ერთად მოარბენია. ბავშვები ისევ სასტუმრო ოთახის ფანჯრებისაკენ გაიქცენ. ვაშლებით დახუნძლულ ტოტებს ქვეშ დაბზუოდენ მოულოდნელი მტრის თავდასხმით გაპრაზებული ფუტკრები და ისარმომარჯვებულნი ეძებდნენ მსხვერპლს, რომ საშავიერო გადაეხადათ.

ეზოში კუნტრუშით დაბტოდა ორი ვირის ხბო; ცნობის-მოყვარე ხბო მიუახლოვდა საფუტკრეს და დადგა იმ სკის წინ, რომლიდანაც ლეომ ეს-ეს იყო თავლით სავსე ჩარჩო ამოიღო.

— ვაიმე, დედიკო, კოტინას უკბენს ფუტკარი! — აზუზუნდენ ბავშვები.

სწორედ ამ დროს ხბო უცნაურად შეტოკდა, უკან დაიწია და უკრებდაცქვეტილი და კუდაპრებილი გადაეწოდა ყვავილებიან ბუჩქებს.

გარბოდა ხბო და უკან მისდევდა იერიშით ფუტკრების გუნდს. ისეთი სასაცილო სანახავი იყო პატარა ბოჩოლა, რომ ბავშვებს სიცილი წასკდათ და მუცელზე ხელმოკიდებულნი ხარხარებდენ, მაგრამ მალე წარმოიდგინეს ხბოს უმწეო მდგომარეობა და კრემლი მოადგათ თვალეებზე.

— რა ეშველება საწყალ კოტინას, დედა, რა ვუყოთ! — შესწუწუნეს ბავშვებმა დედას.

— რა ვქნა, რა მოუხერხო, წავალ ეგებ როგორმე წყლით მოვაშორო ფუტკრები, — თქვა დედამ.

ამ დროს ისეთი ამბავი მოხდა, რომლის მოგონებებზე კარგა დიდხანს იცინოდენ ბავშვები.

წყაროდან დაღვრილი წყალი ცოტა მოშორებით გუბეში გროვდებოდა. ეს გუბე ღრუტუნას სამფლობელო ვახდათ. ხბო გუბისკენ მირბოდა გამალებული, წინა ფეხები მოიმარჯვა კიდევ გადასაბტომად... და უცებ იმ გუბეში გაადინა ტყაპანი. — „ბეე, ბეე“ — წამოიბღავლა საცოდავის ხმით ხბომ; წამოდგომა მოინდომა, მაგრამ რამდენსაც გაინძრეოდა, უფრო და უფრო ღრმად ეფლობოდა გუბის ძირას ჩაგროვილ შლამში. ფუტკრებმა კბენას თავი დაანებეს.

ხბოს გროლი წყალი მოხვდა ნაკბენ ადგილებზე და ტკივილი დუაჰმა. იწვა დამწვიდებული იმ გუბეში და წამოდგომას აღარ აპირებდა; თავს დასტრიალებდა ფუტკართა გუნდი.

ბავშვებს სიცილისაგან კრემლები ჩამოსდიოდათ ლოყებზე.

— ახლა ღრუტუნა რომ მოვიდეს და თავის გუბეში ბოჩოლა ნახოს, ხომ აღარ გადაარჩენს ცოცხალს! — კისკისებდა მედიკო.

თაფლის ამოღება მოთავდა.

— მარტო ერთმა ფუტკარმა მიკბინა, — ამბობდა ლეო. ისიც ხელთათმანი ერთ ადგილას გახეული ყოფილა და იქ შეძერა ის საძაგელი.

კაკოსთვის მარცხენა ლოყაზე ეკბინა ფუტკარს.

— მარცხნივ გასუქებული ხარ, მარჯვნივ კი გამხდარი! — დასციროდენ ქეთინო და მედიკო ლოყავასივებულ კაკოს.

თაფლის საწური „ციბრუტი“ უკვე მზად იყო. ლეომ ჩარჩოიანი სარაქები ჩაალაგა შიგ და ტარი დაატრიალა. მართლაც რომ ციბრუტით ტრიალებდა მანქანა და სარაქის ნასერეტები თაფლიდან იკლებოდა.

— ხვალ ამ ჩარჩოებს ცარიელი ფიჭით უკანვე ჩავდგამ სკებში, — თქვა ლეომ.

ოთახში საიდანაც ფუტკრები შემოფრენილიყვნენ და ბზუილით ეხვეოდენ თაფლს.

ერთი ფუტკარი ქეთინოს ჩააცვიდა: ის-ის იყო თავლით გავსებულ კოვზი პირთან მიიტანა, რომ ფუტკარი თავს დააჯდა; შეშინებულმა ქეთინომ კოვზს ხელი უშვა.

— ამ პატარა მწერმა როგორ შეგაშინა, მზალო. — მიადახა კაკომ

— თუ არ შეგაშინა, აბა სარკეში ჩაიხედე, რასა ვაეხარ! — უბასუბა გაწიწმატებულმა ქეთინომ.

იმ დღეს სადილი გვიან გაკეთდა. გრილ მარანში გაეშალა ბებიას სუფრა.

— როგორ გაუკვირდება მამიკოს, როცა გაიგებს, რომ ფუტკარი უმისოდ ვხილეთ! — წამოიძახა მედიკომ სადილზე.

„კუმ ფეხი გამოყო, მეც ნახირ-ნახირო“. შენ რა გააკეთე? — დასცინა კაკომ მედიკოს. — სულ ლეოს ნაშრომია ყველაფერი.

რატომ, მედიკომაც შეიტანა თავისი წვლილი საერთო შრომაში, — დააწყნარა დედამ საჩუბრად განწყობილი მედიკო. — ჩემი ღვეანი ყოჩალი ბიჭია, მშობლებს ეხმარება, — კმაყოფილი ღიმილით გადახედა ლეოს დედამ.

ყველანი გემრიელად შეექცეოდნენ სადილს, გარეთ კი სახლის ფანჯრებს თავგანწირულად ეხეთქებოდნენ ლეოს მიერ აწიოკებული ფუტკრები.

თამარ ოყრეშიძე

ჩვენი რაზმი

საფხულის თვეს, ფრინველების ქრიაშულს და ჟღერას
 ჩვენი რაზმი სიმღერებით ზღვის ნაპირზე შეხვდა.
 სოფლად დარჩა მწვანე ველი და შრიალი ხეთა,
 სოფლად დარჩა კოლექტივი და მშრომელი დედა...
 ვსეირნობდით ზღვაზე ნავით და ზღვა იყო მშვიდი,
 ზღვაში ჩანდა ჩვენი თავი ზღვის კენჭების შიგნით!
 ერთ დღეს დილით, ალიონზე, მზის ამოსვლის უმაღლ
 სანაპიროს მოვეფინეთ სიმღერით და გუნდად;
 და ნაპირთან იდგა ნავი, შრიალებდა ტალღა,
 პირველ რეისს ბათომამდე ჩვენი რაზმი გაჰყვა...
 ნავსადგური, ხომალდები და გემების ანძა...
 ჩვენი ნავი იმ გემებთან ნაფოტივით ჩანდა.
 უცხოელი მეზღვაური მე პირველად ვნახე,
 გამურული მისი ტანი და მწუხარე სახე...
 როგორ გითხრათ გავცდით ქალაქს ხელმეორედ თითქო,
 ჩვენი რაზმი ხელმძღვანელით კვლავ ქალაქში იყო...
 ეს ქალაქი აღარ არის, მთა პერანგას ძირთან;
 მთაზე უფრო აზიდული შენობები იდგა!
 ახლოდანაც აღარ ჩანდნენ ფოთლებივით მწვანე
 და ბაქოდან მოსულ ნავთსაც შეუმჩნევლად ნთქავდნენ!
 შეღამდება და ეს მხარე კვლავ უსვენრად არი,
 ეს ქარხნები აზიდული, მთა პერანგას კარი!
 მეორე დღეს, ისევ დილით, ისევ მზიან დარში
 როს ჩავუშვით თითო - თითოდ ჩვენ ნიჩბები ზღვაში,
 ბანაკისკენ გამოვწვიეთ, არ შეგჩერდით არსად,
 უკან დაგვრჩა ნავსადგური და გემების ანძა...
 შემოდგომის პირველ ნაყოფს და ფოთლების პირველ ცვენას
 ჩვენი რაზმი სიმღერებით ჩვენს სოფელში შეეგება...
 დაახევა შემოდგომამ ქირნახული მრავალგვარი,
 ლალის ფერი ყურძენი და ბროწეული კანდამსკდარი,
 და მთელი დღე, თუ მშობლები იყვნენ ცის ქვეშ, იყვნენ
 მინდვრად,
 ჩვენი რაზმიც ბეჯით შრომით მათ საერთო მწკრივში იდგა.

აღ. ადამია

ზეიმის დღის

მე-20 სკ. მოწაფეებს

როგორ კარგად მოჩანს ქუჩა,
 მოლიმარი ხალხის სახე,
 ცა ლაქვარდიც ხალისს
 ხედება,
 სიო წყნარი დროშებს არხევს.

ნაბიჯი არ შეანელო,
 ჩემო ჯერან, რიგს არ დარჩე,
 ჩოქურიც ხომ წინ მიგვიძღვის,
 კობტა ბიჭი დოღს ცემს
 მარჯველ!

დილა არის, სუფთა დილა,
 მოწმენდილი ცა კაშკაშებს!
 დღეს რა დაგვლის მე და
 ჯერანს
 და ჩვენ გვერდით მავალ
 ბავშვებს!

აივნიდან ლეო გვიცქერს,
 წითელ დროშას ხელში არწევს,
 შეხე, როგორ აირია,
 ძირს ქუჩამდე თვალს ვერ
 აწვდენს!

ბავშვებს ერთად ხმები მოაქვთ
 ამ ქუჩით და იქით კიდევ,
 რა სჯობია ამ დღეს, ამ დროს,
 სიხარულს რომ ვეღარ იტევ!

ჩვენ ხომ ახლა დიდები ვართ,
 ლეო წლებს და ქუჩას ნატრობს,
 თვალს აცეცებს აქეთ-იქით
 ტიტინებს და ბორგავს მარტო...

გასწი წინ და თან უცქირე
 ათას ფერს და მრავალ მოდელს,
 ჩვენც ვიაროთ ამ ზეიმის
 დამთავრების ბოლო დრომდე!

როგორ კარგად მოჩანს
 შორსაც
 ხალხით სავსე ფართო ქუჩა...
 მოდის ჯარი, მოდის ავტო,
 დასასრული აღარ უჩანს.

სანდრო ელენტი

პატარა გმიჩუბი

ანუში რვა წლის იყო. არუთინა კი შვიდი წლის. ისინი მთებში ცხოვრობდნენ. მათი მამა რკინისგზის დარაჯი იყო:

ერთხელ, როდესაც ბავშვები რძეს სვამდნენ, საშინელი გრი-
ალი გაისმა, და ფანჯრის მინებმა ზრიალი დაიწყო.

უცებ გაიღო კარი, შემოვარდა მამა და დაიძახა:

— ბავშვებო, გამოიქეცით!

— ზვაფი ჩამოწვა. რელსებზე ლოდები დაეცა! ნახევარ სა-
ათში უნდა გამოიაროს სახალხო მატარებელმა. აი წითელი
ალამი, გაიქეცით ხიდთან და გააჩერეთ მატარებელი.

ბავშვები გაიქეცნენ. ცხელი დღე იყო და აღმართში არბენა
გაუჭირდათ. შიშველი ფეხები ქვებზე დაისისხლიანეს.

დარაჯი ამტვრევდა ლო-
დებს და ყრიდა ლიანდაგიდან.
მას სისხლი სდიოდა ხელებიდან,
მაგრამ ამას ვერ ამჩნევდა.

— ვაი თუ ვერ შეაჩეროს
მემანქანემ მატარებელი, ვაი თუ
ვერ შეამჩნიოს ბავშვები! მაშინ
ხომ დაიმტვრევა მატარებელი...
დაილუპება ხალხი...

მორბიან ბავშვები, ძლივს
სუნთქვენ. აი ხიდიც. ხიდქვეშ

მთის მდინარე გიჟურად ღრიალებს.

ანუშმა გადაირბინა ხიდზე.

— არუთინ, მალე, მალე!

მაგრამ არუთინამ ფეხი წამოაჭრა რალაცას, წაიქცა, და წი-
თელი ალამი გაუვარდა ხელიდან და მდინარეში ჩავარდა.

რით გააჩერონ მატარებელი, რა ქნან?

ატირდა არუთინა, ატირდა ანუშიც.

სად იშოვოს ალამი, რით გააჩერონ მატარებელი?!

— მოვიგონე! — დაუყვირა უცებ ანუშმა. — ყაყაოები დავ-
კრიფოთ! მალე, არუთინ, მალე!

ირგვლივ აუარებელი ყაყაო იყო.

ბავშვებმა მალე გააკეთეს დიდი თაიგული.

ალამი მზად იყო.

აი, შორს გამოჩნდა ორთქლმავლის კვამლი.
ანუშმა დაიწყო თაიგულის ქნევა.
ორთქლმავალი პირდაპირ ბავშვებისკენ მოჰქროდა.
გაჩერდება თუ არა მატარებელი?
ღელავენ ბავშვები.
ორთქლმავალი ქშენით მოსრიადებს.

აკვილდა ორთქლმავალი,
აქრიალდა თვლები...
გაჩერდა.

მემანქანე, კონდუქტორები
და ზოგი მგზავრი მივარდენ ბავ-
შვებთან.

- რა იყო?
- რა მოხდა?
- ზეავია, მამა ქვებს ჰყრის...
- ვაშა! ბავშვებმა გადაგვარჩინეს!
- ჰკოცნიდენ ბავშვებს, ეალერსებოდენ.
- მალე გამოჩნდა მამაც.

— გზა გაწმენდილია, შეგიძლიათ წახვიდეთ, — უთხრა მე-
მანქანეს.

— ამხანაგო! თქვენი შვილები ყოჩაღები ყოფილან, თქვენ
კი ძალიან ცუდად მოქცეულხართ, — საყვედურით მიმართეს
რკინისგზის დარაჯს.

— მე რა დავაშავე? — გაიოცა მან.

რამდენიმე დღის შემდეგ ბავშვებს საჩუქრები ჩამოუტა-
ნეს რკინისგზის დელეგატებმა
და ქობულეთის საგზურებიც
მისცეს, მამამისს კი ათასი
მანეთი გადასცეს და თან და-
უმატეს: □

— თუმც ცუდად მოქცე-
ულხართ, მაინც დაგასაჩუქრეს.

მამა დარცხვენილი იდ-
გა, ის გრძნობდა თავის დანა-
შაულს.

ბავშვები ქობულეთში გაგზავნეს. მათ ზღვა არ ენახათ და
ძალიან ნასიამოვნები იყვნენ.

რედაქციიდან: ბავშვებო! მოგვეწერეთ, რა დავაშავე მამამ. თქვენ როგორ
მოქცეოდით, მის ადგილას რომ ყოფილიყავით?

საქართველოს
წიგნების კავშირი

წერილი ოთიკის

ძმო ოთიკო! შენი წერილი მივიღე. ძალიან გამეხარდა, რომ კარგად ხარ და ემზადები სკოლაში წასასვლელად. მეც მალე ჩამოვალ. 15 სექტემბერს ხომ სწავლა გვეწყება? სიხარულით მოველი ამ დროს: ვნახავ საყვარელ ამხანაგებს და მასწავლებლებს. გული მწყდება ჩვენს ამხანაგ გოგოზე. ის უკვე ერთი კვირაა წავიდა სკოლაში საშემოდგომო გამოცდებზე. ბიძა მისი ჩამოვლა მწარედ მოწყენილი: გოგი ისევ მესამე კლასში დაუტოვებიათ. მეც ვიცოდი ასე მოხდებოდა: ცელქობის მეტს არაფერს აკეთებდა. სულ არია სკოლა და ამხანაგებს ჩამორჩა! რამდენჯერ ვცადე ბუქსირზე ამეყვანა, მაგრამ სული არ მივლო. ზედმეტ გაკვეთილებს აძლევდნენ მასწავლებლები სუსტ მოწაფეებს, ის კი გაკვეთილს არ ესწრებოდა და შინისაკენ გარბოდა. ასეთი მუშაობით ვინ გადაიყვანდა შემდეგ კლასში! შენ რჩევა - დარიგებას მთხოვ, თუ რა არის საჭირო, რომ ფრიადებზე ისწავლო. მეც გაგიზიარებ ჩემ აზრს.

ჩემო ოთიკო! ბეჯითი მოწაფე არასოდეს არ ჩამორჩება ამხანაგებს და კლასში არ დარჩება. ამისათვის საჭიროა წლის დასაწყისშივე მუყაითად შეუდგე მუშაობას. წესიერი მოწაფე ყოველთვის 10 — 15 წ. ადრე ცხადდება სკოლაში სწავლის დაწყებამდის. ამ დროს მოწაფე ფიქრობს და ადგენს გეგმას პირველი გაკვეთილისათვის, თუ როგორ უპასუხოს გაკვეთილი მასწავლებელს. ჩვენი გოგი კი ხარის დარეკამდის ეზოში მალაყს გადადიოდა და ხარის შემდეგ კლასში შესვლასაც აგვიანებდა. მასწავლებელი რომ გაკვეთილის ახსნას დაიწყებდა, გოგი ამხანაგებთან ჩურჩულს უნდებოდა. ყურადღება კი, ჩემო ოთიკო, აუცილებელი პირობაა ცოდნის შესაძენად. თუ გაკვეთილზე სხვა რამეზე ფიქრობ, არაფერი არ დაგრჩება თავში. ერთხელ მასწავ-

ლებელი მოთხოვნას გვიკითხავდა, მე კი გამოხვეული საუნთქ
დამრჩა შინ და იმაზე ვფიქრობდი. უცებ მასწავლებელმა გამე
მიძახა და ვერაფერი ვერ ვუპასუხა. შემოცხება და გავწითლდი
მასწავლებელმა შემატყო და არაფერი უთქვამს, მხოლოდ გაფ-
რთხილება მომცა.

ყურადღება შესასვლელ კარებს, ან ქიშკარს მოგვაგონებს.
დაიკეტება თუ არა ყურადღების კარები, გონების ჰახრაქში
ველარ გაივლის გაგონილ-წაკითხული და იქ კვალი არ რჩება.
განა უყურადღებობის შედეგი არაა გოგის დარჩენაც?! ამხროვ
უკვე ბედნიერი ვარ. ისე შევიმუშავე ყურადღება, რომ მას-
წავლებლის ნათქვამიდან ერთი სიტყვა არ გამომეპარება. ეს
ძალიან მშველის. გაკვეთილის წაკითხვა აღარც კი მჭირდება,
თუმცა ყოველდღე ვათვლიერებ სკოლაში მოცემულ გაკვე-
თილს, რომ მტკიცედ ვიცოდე. მე შენ გეტყვი ვისიმე კარნახი
დამჭირდეს, სრულიადაც არა. ჩვენ გოგის ყოველთვის კარნახის
იმედი ჰქონდა და ამან ცუდი საქმე უქნა. თითონ კი აღარ
ფიქრობდა, მოკარნახეებს უცდიდა, ეს კი ძალიან მავნებელია.

გუშინ სკოლაში მიმავალ ამხანაგს შევხვდი. მითხრა, სკო-
ლაში მივიღივარო, თორემ ისე რას გავიგებდი. წიგნები შინ
დაეტოვებია და ჯიბეებში ხელები ჩაეწყო. ძალიან გამიკვირდა.
განა შეიძლება მოწაფე სკოლაში უწიგნოთ მისეირნობდეს?
რასაკვირველია, დაუშვებელია. ეს იმას გავს, რომ წითელ არ-
მიელი საგუშაგოზე უთოფოდ წავიდეს. გაკვეთილების ცხრი-

ლი შინ უნდა გეკიდოს. დაამზადებ თუ არა გაკვეთილებს, წამსვე შეკრებ საჭირო წიგნებს, ჩაალაგებ ჩანთაში და მეორე დღეს წიგნებით სკოლისაკენ გაუდგები. გახსოვს გოგის ბურთი რომ მოქონდა დილდილაობით და წიგნებს შინ ტოვებდა? ბურთი კარგია სათამაშოთ, მაგრამ ყველაფერს ხომ თავისი დრო აქვს. გოგის ერთხელ ბურთი გაკვეთილზედაც კი შეეტანა. ამხანაგებმა დაინახეს და გაკვეთილის დროს კლასში ჩურჩული შეიქნა. ზოგი ამხანაგი კი გოგისთან მიჩოჩდა და მოუჯდა გვერდში, ცალი ხელი ბურთზე ედვით, მასწავლებელს მისჩერებოდნენ, მაგრამ ბურთზე ფიქრობდნენ. ამნაირი მოქცევა იწვევს უყურადღებობას და შემდეგ ჩამორჩენას. ვის გაუგონია გაკვეთილის დროს ადგილიდან ადგილზე ხტომა კალიასავით. ამას არასოდეს არ ჩაიდნენ წესიერი მოწაფე. ის წყნარად ზის თავის ადგილზე, ყურს უგდებს მასწავლებელს და გაკვეთილი რომ გათავდება, წყნარად ადგება, წინ მასწავლებელს გაისტუმრებს და შემდეგ თითონ გამოვა კარში. თუ მორიგეა, კლასში დარჩება, ფანჯრებს გააღებს, ოთახს გაასუფთავებს ცუდი ჰაერისაგან და მოემზადება ამხანაგების შესათხვედრად. განა ყველა ასე შერება? მე მიყურებია—ზარის გაგონების თანავე კლასში შეიქნება სკამებისა და მაგიდების ხრიგინი, ჯერ მასწავლებელი ადგილიდან არ დაძრულა და ზოგი მოწაფე უკვე დერეფანშია გამოვარდნილი. ასეთი უწესრიგობის გამო სკოლის ინვენტარიც იმტვრევა და ზარალი მოსდის სახელმწიფოს. ვინ უნდა დაფაროს ეს ზარალი? რასაკვირველია, ჩვენმა მშობლებმა. ამიტომ საჭიროა წესრიგი დავიცვათ სკოლაში და უწესრიგო ამხანაგებს თვალყური ვადევნოთ. რისთვისაც მტკიცედ უნდა გავატაროთ მორიგეობა.

წერილი გამიგრძელდა, აქ მინდოდა შემეწყვიტა, ჩემო ოთიკო შენთან საუბარი, მაგრამ ამ წერილის წერის დროს ჩემთან ჩვენი ამხანაგი დათიკო შემოვიდა. ახლა გამოსულა საავადმყოფოდან. ხომ გახსოვს, ტრამვაიზე რომ შეხტა, ფეხი იღრძო და ცოტათი კიდევ კოჭლობს. ასე დაემართება ყველა ცელქს და გაუგონარ მოწაფეს.

რამდენჯერ გვესაუბრენ მასწავლებლები ქუჩის წესრიგის შესახებ. პლაკატებიც გამოაკრეს, აგვიხსნეს, თუ როგორ უნდა მოვიქცეთ ქუჩაში სიარულის დროს. ამ წესების გახსენება დაგვიკიდება, რომ ჩვენც არ დაგვემართოს ასეთი ცუდი შემთხვევა. აქ ვათავებ საუბარს. დათიკომ ახალი ჟურნალი „ოქტომბრელი“ მოიტანა და უნდა წავიკითხოთ.

ბაგრატი

მდინარეზე

მზემ პირშუქამ ღრუბლებიდან
 მიწას მორცხვად გადმოხედა,
 მერე უცებ ცამ იელვა,
 დაიგრგვინა, ჩამოხნელდა.
 მოიქუშა წარბი ღრუბლის,
 გადმოუშვა წვიმა ღვარად,
 მდინარეებს აუნგრია
 გული წმინდა და ანკარა.
 დღეს ძირულაც ამღვრეული
 ტაღლებს ხარბად მოაგორებს,
 თავდაყირა ატრიალებს
 ჯირკებსა და გათლილ მორებს.
 ვანოს მამა ჩანგლით ხელში
 ზვირთებს ებრძვის, ოფლს
 იწურავს:
 მოტაცებულ ხეებს წყლიდან
 ყრის ნაპირზე მამაცურად.
 უფროსი ძმა მკერდგახსნილი
 წყალში ბადეს უსვამს
 ფრთხილად,
 აგერ ბადე ამოიღო,

გაიღიმა ბაგე ტკბილად.
 და რიყეში გადისროლა
 მტკავლიანი თევზი წვერა,
 ვანოს სახე გაუბრწყინდა,
 თევზს ქეროში დაეძგერა.
 თავდადებით იბრძვის თევზი,
 უფართხალებს გული მკერდში.
 — ნუ ფხაკურობ! — ყვირის
 ვანო, —
 სად წამიხვალ, ხარ ჩემ ხელში!
 მაგრამ ბავშვი ამ ქიდილში
 მოიქანცა, დაიღალა,
 დაუცურდა ქვაზე ფეხი,
 გადავიდა ყირამალა.
 ბოლოს მაინც, დიდის
 ბრძოლით,
 როგორც იქნა, იმორჩილა,
 ძმა კი, ცქერით გულდამტკბარი,
 წყალში ბადეს უსვამს
 ფრთხილად...

ავთანდილ ნიორაძე

მამაცი კურდღელი

(მამინ სიბირიაკისა)

ერთ დაბურულ ტყეში დაიბადა მშიშარა კურდღელი. საწყალს ყველაფრის ეშინოდა: ხის ტოტების ქრიალი თუ დამფრთხალი ფრინველის თავზე გადაფრენა ერთნაირად აფრთხოვდა მას.

ეშინოდა კურდღელს ყველაფრის... გავიდა ერთი დღე, ორი, სამი... და ერთი კვირა... თვე, და ბოლოს მობეზრდა ამდენი მშიშრობა.

— დღეიდან არავისი მეშინია? — დაიყვირა მან მთელი ტყის გასაგონად.

შეგროვდნენ მოხუცი კურდღლები. გამოკუნცულდნენ პატარებიც. ყველა უსმენდა თუ როგორ ტრაბახობდა კურდღელა და თვალეპყეტია. უსმენდნენ და საკუთარ ყურებს არ უჯეროდნენ: „სად გაგონილა რომ კურდღელს არაფრის ეშინოდეს?!“

— ეი, შენ თვლებეპყეტიავ, მგლის არ გეშინია?

— დიად, მე არც მგლის და არც დათვის არ მეშინია! დღეიდან არავის არ მეშინია!

ეს კი მეტის-მეტი გამოვიდა. ჩაიხითხითეს წინა თათებში ცხვირ წარგულმა პატარა ბაჭიებმა გაიცინეს უფრო მოზღლილებმაც, მოხუცმა, დინჯმა კურდღლებმაც კი გაიღიმეს, რომლებიც არა ერთხელ გასხლტომოდნენ მელიის ბრკყალებს და მგლის კბილებს. — რა სასაცილოა ეს კურდღელი? ყველა გამხიარულდა, დაიწყეს ხტომა, მალაყების კეთება. თან არაჩვეულებრივ მოძმეს მასხარად იგდებენ.

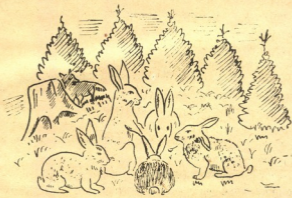
— რა გაცინებთ! — ეუბნებოდა მართლაც გულადად ქვეული თვალეპყეტია — მე რომ მგელი მომქარდეს, აი ნახავთ თუ თითონვე არ შეეკამო!

ახლა კი სიცილით გულ მოჯერებული კურდღლებს თავი-
ანთი ამხანაგი შეებრალათ. „საწყალი ჭკუაზე შეიშალა“ — გაიფიქრა
ფიქრეს მათ. „როგორ შეიძლება კურდღელმა ვინმე შეჭამოს
და მერე ისიც მგელი?“

ამ დროს შორიახლოს მშვიერი მგელი დაძუნძულებდა და
საკბილოს ეძებდა. დილიდან დაწყებული არაფერი ეჭამა და
ნატრობდა: რა კარგი იქნება, ერთ კურდღელს მაინც რომ
დავიჭერდეთ. უცებ მოესმა, რომ სადღაც, ძლიერ ახლოს, კურდ-
ღლები ყვირიან, მის სახელს ახსენებენ. იგი შეჩერდა, შეიყნოსა
ჰაერი და დაიწყო მიპარვა.

გამხიარულებულ, მბტუნავ კურდღლებს მგელი სულ ახლოს
მიეპარა. ხედავს კურდღლები მას დასცინიან: „სადა ხარ, მგელო,
მოდი, ერთი, თუ ჩვენმა თვალბეჭყეტამ არ შეგჭამოს!“

— მაშ, მაშ! აბა მოვიდეს ერთი! — იქადნებოდა ჩვენი ნა-
ცნობი თვალბეჭყეტია,

— დამაცადე ერთი, ვინ ვის შეჭამს, გიჩვენებ! — გაიფიქრა
მგელმა და „გულადი“ თვალბეჭყეტია აათვალთვალა.

კურდღლები საფთხეს ვერ ამჩნევდენ და განაგძნობდენ ხტო-
მას და სიცილს. უცებ ჩვენი ტრაბახა თვალბეჭყეტია კუნძზე,
ჩაცუცქდა უკანა თათებზე და დაიწყო:

— გამიგონეთ, თქვე მშიშრებო, გამიგონეთ! მიცქირეთ მე!
მე ამ წუთში გიჩვენებთ ერთ... ერთ და ენა სასახზე მიყვინა:
მან დაინახა გადმოსახტომად მომზადილი მგელი.

დანარჩენი კურდღლები მგელს ვერ ხედავდენ და მიადახეს:
„რას უცდი, გვიჩვენე, რაღა!“

თვალეებქყეტია უცებ ბურთივით ავარდა ჰაერში. შეტრია-
აღდა და გადმოშტარ მგელს პირდაპირ თავზე დაეცა. მზარი
აღასავით გადატრიალდა მგლის ზურგზე, დახტა ძირს და
რივით მოუსუსა.

დიდხანს მირბოდა თვალეებქყეტია ეჩვენებოდა, თითქოს
მგელი. კვალ და კვალ მისდევდა ეს-ეს არის პირს წაავლებდა.
ბოლოს ღონე მიხდილმა დახუჭა თვალეები და ბუჩქის ქვეშ შე-
ვარდა.

მგელი კი ამ დროს თავქუდმოგლეჯილი ვარბოდა მეორე
შხარეს. როდესაც კურდღელი დაეცა ზურგზე, მას მოეჩვენა
თითქოს თოფი ესროლეს...

არც დანარჩენი კურდღლები იყვნენ მოსული გონზე, ზოგ
მათგანს ბუჩქებში ჩაერგო თავი, ზოგი კი ორღობეში გაწოლი-
ლიყრა, ბოლოს თითო-თითოდ გამოძვრენ თავიანთი თავშესა-
ფარიდან.

— ნამდვილად შეაშინა ჩვენმა თვალეებქყეტიამ მგელი; რომ
ის არა, ჩვენ ცოცხალი ველარ გადავრჩებოდით. სად არის იგი,
ჩვენი უშიშარი ამხანაგი?

დაუწყეს ძებნა.

ბევრი ეძიეს, მაგრამ ველარსად ნახეს. ბოლოს მიაგნეს
ჩირგვის ქვეშ მწოლიარეს, შიშისაგან ნახევრად მკვდარს.

— ყოჩაღ თვალეებქყეტიავ! — მიაძახეს ერთხმად — შენ შეა-
შინე ის მგელი თორემ ცუდი დღე დაგვადგებოდა. ჩვენ კი შენი
სიტყვები ტრაბახი გვეგონა, როდესაც იძახდი მგელის არ მე-
შინიაო. თვალეებქყეტია გაიბადრა, გამოძვრა ბუჩქიდან და თა-
ვის კანტურით დაიწყო:

— აბა რა გეგონათ, თქვე მშიშრებო!

ამ დღიდან თვალეებქყეტია მართლაც დარწმუნდა, რომ არა-
ვისი ეშინოდა.

თარგმანი შოთა გაფრინდაშვილისა

მხეცების მწრთვანი ივანე კორტილიაგო მივიდა ფოსტის
და შეეკითხა: „ჩემს სახელზე გამოგზავნილია ამანათი. გთხოვთ
გასინჯოთ, მოსულია თუ არა. მწვანე გრძელი ყუთია. ფოსტის
მოხელე, საწყობში შე-
ვიდა, ამანათები და მი-
ღებული საბუთები გა-
დაათვალიერა, შემდეგ
გამოვიდა და ივანე კარ-
ტილიაგოს მიმართა:
„თქვენი ამანათი საღ-
გურში უკვე მიღებუ-
ლია, დღეს საღამოთი
გადმოვიტანთ. გთხოვთ
მობრძანდეთ ხვალ და
მიიღოთ“.

როცა ფოსტის მუ-
შაკსა და კარტილიაგოს შორის ასეთი ლაპარაკი მიმდინარე-
ობდა. ამ უკანასკნელის ზურგს უკან ქურდი მოპარულიყო და
მათს საუბარს გაფაციცებით ყურს უგდებდა. ქურდმა გაიფიქრა:
ნამდვილად ძვირფასი ამანათი იქნება, უსათუოდ უნდა მოვა-
ხერხო მისი მოპარვაო.

II

ქურდმა საღამომდე იწრიალა ფოსტის შენობის ირგვლივ
და როცა ამანათები მოიტანეს, გულდასმით აათვალიერა-ჩაათვა-

ლიერა და შენიშნა ის
მწვანე და გრძელი ყუთი,
რომლის მოპარვაც დღი-
სით გადაწყვიტა. შუალა-
მისას მან მოახერხა საწყ-
ობში შეძრომა, შიგნიდან
კარი გატეხა, წამოიკიდა
ზურგზე მწვანე, გრძელი
ყუთი და სიბნელეში მიი-
მალა. ყუთში რაღაცეების
სრიალი ისმოდა. ქურდმა
გაიფიქრა: გავკეთდი, ასე-

თი ხმა ქალაღლის ფულმა იცის. მოიტანა შინ ყუთი და დაწვა დასაძინებლად.

ამალამ არ გაეხსნი, გადასწყვიტა ქურდმა, —ხვალ გაეხსნა ღლისით უფრო ადვილი იქნება ფულის დათვლაო.

III

ღილას წამოდგა, მონახა ყუთი და ნაჯახით სახურავი ააგლიჯა. ყუთიდან გველები ამოსისინდენ, ამოსრიალდენ, გამოყვეს ენები და სისინსისინით ოთახში გაიფანტნენ. შიშისაგან თავზარდაცემული ქურდი თავბრუდახვევით ავარდა მაგიდაზე და იქიდან ფანჯარაზე შეხტა. ფანჯრიდან ფეხი დაუტურდა და მისდა უნებურად კარს მიეხეთქა. კარი გაიღო. გველებმა კარს მიაშურეს და გარეთ გასრიალდენ. შიშისგან შეძრწუნებული და დაბნეული ქურდი კუთხეში მიკრუნჩხული სახტად დარჩა.

ქუჩაში მოქალაქეები მიდიოდნენ. ვის პორთფელი ეჭირა ხელში, ვის კალათა და ვის კრდევ სხვა ნივთები. უცებ ვილაცამ დაიღრიალა: „არიქა, გველები.“ და მას მოჰყვა სხვების შეშინებული ძახილი: „თავს უშველეთ, გველები! ყველას დაგვკბენენ, მოგვწყამლავენ!“

გარბოდა ხალხი, ხელიდან უვარდებოდათ პორთფელები, კალათები, თავიდან ქულები ძვრებოდათ და ყირას გადადიოდნენ. ვინ ბოძებზე მიბოზლავდა, ვინ მოაჯირებზე ხტებოდა. გველები კი მისრიალდებდნენ ენა გადმოგდებულნი. მილიციონერები ხალხს

გასძახოდნენ: „ერიდეთ, ერიდეთ, გველები!“ და სტვენდნენ.

ამანათის პატრონი ამ დროს ფოსტაში მოსულიყო, გაბრაზებული იქნევდა ხელებს და ნერვიულად ელაპარაკებოდა ფოსტის მუშაკებს. „მოდებნეთ ქურდი, ამანათის დაკარგვა არ შეიძლება! მერე და იცით ამანათში რა იყო?

ახლავე გამოძებნეთ ქურდი, თორემ კარგი არაფერი მოხდება.

ამ დროს ფოსტის წინ ხალხმა გაირბინა ყვირილით: „გველები, გველები!“

— ჩემი გველები! შეჰყვირა ივანე კარტილიაგომ და სწრაფად გავარდა ქუჩაში. მან ხელი წაავლო ერთ ღუქანთან დაგდებულ ყუთს და გველებს მიაშურა. ის სწრაფად და მოხერხებულად სტაცებდა გველებს თავში ხელს და ყუთში ყრიდა. მან ცხრა გველი ჩაყარა ყუთში და თქვა: „მხოლოდ ერთი აკლია“.

IV

— საიდან გამოძვრენ ეს გველები? — შეეკითხა მილიციონერი შიშისგან დამფრთხალ გამვლელ-გამომვლელ ხალხს.

— აი იქიდან, ძია, შუბასუბა მილიციონერს ერთმა წითელყელსა ხვევიანმა ბავშვმა და მიუთითა ქურდის სახლზე. კარტილიაგო მილიციონერთან ერთად წავიდა ქურდის სახლისაკენ. ქურდი შიშისგან ღალღეჯილი სახით მაგვიდაზე იყო შემჯდარი.

სახლის შუაგულში ერთი ყველაზე დიდი გველი მოგრეხილიყო, თავი მალლა აელო და სისინებდა. კარტილიაგომ იქვე შეხედა ყუთს წარწერით „ივანე კარტილიაგოს“ და შეჰყვირა: „აჰა, აი ჩემი გველების ქურდი! — და ქურდზე მიუთითა. მილიციონერმა ქურდი ჩამოიყვანა მაგიდიდან, დააპატიმრა და მილიციაში წაიყვანა. ივანე კარტილიაგომ გველები თავის ყუთში ჩაყარა და ცირკისკენ გაეშურა.

„ჩივიდან“ თარგმნილი ა. კანის მიერ

ჩვენნი მხატვარი

მხატვარი შალვა ძნელაძე ხშირად ასურათებდა ჩვენ ქურნალ „ოქტობრელსა“ და „ბიონერს“. შალვას ძალიან უყვარდა საბავშვო ქურნალებში მუშაობა. ის ხატავდა ისეთ სურათებს, რომლებიც ბავშვების ყურადღებას მიიქცევდა.

მხატვარი შ. ძნელაძე

შალვა ძნელაძე ჯერ კიდევ ახალგაზრდა იყო, როცა უღმობელმა სიკვდილმა თავის საყვარელ საქმეს ჩამოაშორა.

შალვა ძნელაძე დაიბადა დაბა ჩოხატაურში (გურია) 1896 წ. მან საშუალო განათლება ქუთაისის რეალურ სასწავლებელში მიიღო. შალვას მხატვრობის უნარი მოწაფეობაშივე გამოაჩნდა. იგი ქუთაისიდან ტფილისში მიდის და სწავლობს მხატვრობას ცნობილ მხატვრებთან: ა. მრეველიშვილსა და მ. თოიძესთან.

შალვამ ტფილისში სათანადო მომზადება მიიღო და ამის შემდეგ კიევის სამხატვრო აკადემიაში გაემგზავრა. მან

სტუდენტობის დროსვე დიდი უნარი გამოიჩინა მხატვრობაში და მონაწილეობას ღებულობდა სამხატვრო გამოფენებზე.

აკადემიის დამთავრების შემდეგ შალვა საქართველოში დაბრუნდა და პედაგოგიურ მოღვაწეობას მოჰკიდა ხელი. მისი ამ დარგში მუშაობა 16 წელიწადი გრძელდებოდა და მრავალი ნიჭიერი ახალგაზრდა გამოვიდა მისი ხელიდან.

შალვა ძნელადე არა მარტო საბავშვო ჟურნალებსა და წიგნებს ასურათებდა, მან დაასურათა „თამარიანი“, დ.კლდია-შვილის თხზულებანი, რომელიც ამ მოკლე ხანში გამოვა, მისრულ

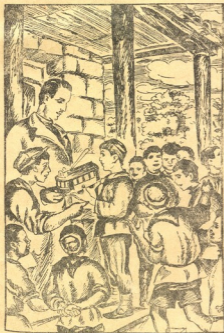

ლ. მეტრეველი — „ამბავთა ქარავანიდან“.

დასურათებულია ვგ. ნინოშვილის ტომები. შალვას ძალიან ეხერხებოდა რევოლუციური სურათების დახატვა.

შალვა ძნელადემ გასულ 1933 წელს და ასურათა ჟურნალი „პიონერი“, № 7 — 8. იქ ძალიან კარგადაა მოცემული „პიონერები მოსავლის ფრონტზე“. „ჰამბურგის კომკავშირი“ და „უდაბნოს მგზავრები“, რომელიც ყარა-ყუმის გადარბენას ეხება.

შალვამ დაასურათა აგრეთვე ლევან მეტრეველის წიგნი „ამბავთა

ლ. კიკინაძის — „ისლიანი სახლებიდან“.

ქარავანი“ და ლავრენტი კიკინაძის „ისლიანი სახლები“, ვსწიგნები უკვე გამოვიდა. როცა ამ ზემო დასახელებულ წიგნებს ნახავთ, კიდევ უფრო დარწმუნდებით, თუ როგორი დედ-მამა-ნიჭიერი მხატვარი იყო შალვა ძნელაძე. ლ. კიკინაძის „ისლიან სახლებში“ მას ძალიან კარგად აქვს მოცემული ცნობილი რევოლუციონერის აფრასიონ მერკვილაძის თათბირი, მოზერების ქილაობა და სხვა.

ქართულმა მხატვრობამ შალვა ძნელაძის სახით დაკარგა ერთი საუკეთესო მხატვართაგანი, რომელიც ჯერ კიდევ დიდი ენერჯითა და ენთუზიაზმით იყო სავსე. მისი დაკარგვა განსაკუთრებით საგძნობია ჩვენთვის, ვინაიდან იგი დიდი სიყვარულით მუშაობდა ქართული წიგნისა და კერძოდ საბავშო წიგნის გაფორმებაზე.

ლეო ჩაღუნელი

გამოცანა.

იგი ჩვენში ხშირი არის;
ტემპები აქვს ერთობ ჩქარი,
უიმისოდ კოლექტივი
სუსტი არის და მარტივი.
ტანად არის ზორბა, სრული,
დიდ ქარხნიდან გამოსული...
თვლებზე არის მოწყობილი,
აქვს ფოლადის ბასრი კბილი.
მართავეს მარჯვე კაცის ხელი,
არ სჭირდება თივა-ქერი,
დაგუგუნებს მინდორ-ველად
შავი მიწის მოსახენელად...

ალ. საჩინოელი.

რეზუსი "შედგენილია სოსო ლომთათიძის მიერ.

პასუხისმგებელი რედაქტორი: გიორგი კაკაბიძე.

მდივანი: სანდრო ფლენტი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

„ოქტომბრელი“

არის სპეკულაციულ სკოლ. მან-
სრულში გვირგვინ და მანეთლ-
ვის სხვადასხვა მომხსენებლის ურველთიერი
შურნალი გვევლინება.

„თებერვალი“

მხატვრული სიტყვით აუშავებს რუ-
გორც საბჭოთა ძველებს, ისე უც-
ხოეთის ბავშვთა შოფატსოვრებასა
და საქმიანობას.

„თებერვალი“

თავისი უინაარსით, თავისი მხატვრუ-
ლით წერაკითხვის მცოდნე ბავშვები-
სათვის ს ა ი ნ ტ მ რ ა ს ო საქითხარი
შურნალია.

„თებერვალი“

შოველ ნომერი იბეჭდება საუკე-
თესო ლექსები, მოთხრობები, ზღაპ-
რები და გასართობები.

„თებერვალი“

თანამშრომლობენ მოწინავე საბჭო-
თა მწერლები, ახალგაზრდა მწერლებ-
ი, მხატვრები და კედეგობები. გარ-
და ამისა, შურნალი „ოქტომბრელი“
აქვეყნებს ბავშვთა საუკეთესო შემო-
ქმედებას, ხელს უწყობს მწერალთა
ახალი კადრების აღზრდას და დაწი-
ნაურებას.

ყოველგა ოქტომბრელგა უნდა გავიქინდაროც და წაი-
კითხოც თავისი შურნალი „ოქტომბრელი“

მართი წლით შურ. „ოქტომბრელი“ ღირს 6 მან.
მჭვსი თვით „ „ „ 3 „

შურნალ „ოქტომბრელი“-ს რედაქცია